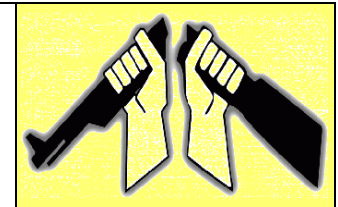

Pacifisme
Militemærktelse
Civilulydighed
Ikkevold
Freds- og
Konfliktløsning

Suverænitæt med kampfly er et NATO-påfund 2
Kampfly gør intet for Danmarks suverænitæt. Folkeretsligt er der nemlig ingen krav om krigsskibe og fly.

Danmark fejl bomber i Syrien – hvad skal vi tro?... 3
Tør Danmark stå imod med egne oplysninger, hvis de ikke stemmer med dem, man får fra USA?

Danmark hjælper Syrien bedre uden militær 5
Danske bombefly og soldater til den syriske borgerkrig vil få stik modsat effekt af det ønskede.

Britisk rapport kan hjælpe til mere åbenhed 7
Storbritannien undergravede FN med Irakkrigen. Det gælder ikke for Danmark, fastholder Venstre.

Militæret sluger for 10.000.000.000.000 kr 8
USA står for en tredjedel af Verdens militærbudget – men staterne bruger flest penge på alt andet.

Er Danmarks krige retfærdige? 9
Ny bog giver et godt indblik i virkeligheden bag et absurd begreb som "krigens regler".

Om Danmark er i krig – og dets konsekvenser 9
Humanitær folkeret og national ret mangler klarere linjer ved dansk deltagelse i væbnede konflikter.

Tror du på sange om fred? 11
Sig' det forbi: Aldrig Mere Krig! Kan jeg høre hele Jordan, hele Jordan sig' – lyder AMKs nye sang.

For at præge fremtiden skal vi kende fortiden ... 11
Se en samling skrifter om AMKs arbejde fra omkring Besættelsen, hvor begrebet ikkevold kom til.

AMK markerer modvilligt sine 90 år 12
... samt meget andet godt og fredeligt.

»Aldrig mere Krig«. På et Møde i Helsingør Søndag den 17. ds. dannedes Foreningen »Aldrig mere Krig« som dansk Afdeling af det internationale Krigsmodstanderforbund. Til foreløbige Forretningsudvalg valgtes: Magister Poul Rosenhoff, Gentofte, Hans U. Weiffel, Helsingør, og Hærbard Jonassen.

Aldrig mere Krig

AMK fylder 90 år
Vi ses til reception
den 17. oktober
16:00 – 18:00
Den Internationale
Højskole i Helsingør

SUVERÆNITET MED KAMPFLY ER ET NATO-PÅFUND

Af Tom Vilmer Paamand

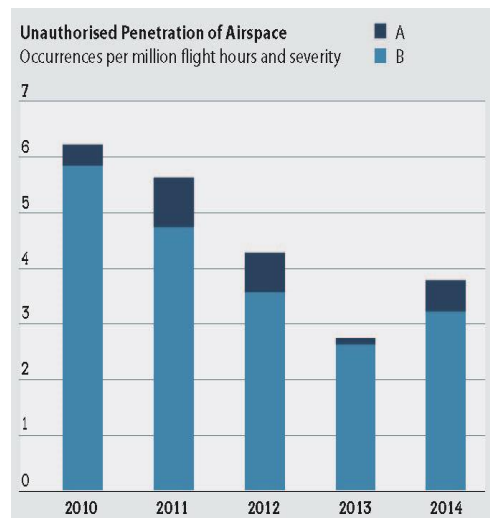
Kampfly gør intet for Danmarks suverænitet. Folkeretsligt er der nemlig hverken krav om krigsskibe eller kampfly. Men NATO har opfundet et krav om, at dets medlemmer med minutters varsel skal kunne stå for et afvisningsberedskab mod fremmede kampfly. Ikke at dette gør den store forskel, for antallet af uovorne gæster i det europæiske luftrum er beskedent – og var faldende i perioden 2010-2014, på trods af forsidehistorier om det modsatte, fortæller luftfartsorganisationen Eurocontrol.

NATOs koncept for suverænitetshåndhævelse af luftrummet indbefatter kampfly i et afvisningsberedskab. Al retorikken om at Danmark behøver kampfly for at kunne eksistere som suveræn nation, så vi militært kan afvise krænkelser, skyldes forpligtigelser i NATO-medlemskabet. Dette bliver bare aldrig nævnt.

Kampflyene har altså juridisk intet at gøre med håndhævelse af Danmarks suverænitet. Folkeretsligt er der nemlig godt styr på, hvorledes Danmark skal hævde sine grænser, og dette kræver ikke kampfly eller andet militært. Vilkårene blev sat gennem en kendelse om dansk suverænitet over Grønland ved Den Internationale Domstol i Haag i 1933, hvor modparten var Norge, der havde besat Østgrønland. Norges daværende forsvarsminister, den senere så omtalte Vidkun Quisling, gav i 1931 flåden besked på at være klar til kamp mod Danmark om nødvendigt.

I stedet blev sagen fremlagt for Den Internationale Domstol, hvor Norge fremhævede at Grønland var ”a favourite resort of the Norwegian hunters, without Denmark having attempted to exercise sovereignty over those foreigners”. Daværende statsminister J.C. Christensen bliver for retten citeret for i 1924 at have sagt, at: ”As we have no warships in Greenland waters, nor any police-force capable of expelling the Norwegian hunters, we have no means of intervening.”

Og dommen faldt omhyggeligt og netop på trods af dette. Retten var informeret om, at Danmark ikke militært kunne forsvare området, eller orkede at holde fremmede ude. Hvorpå suveræniteten blev fastslået som tilhørende vores svage stat, der i stedet blot havde sørget for, at statsadministrationen var udstrakt til hele sit rige. Domstolen svarede nemlig, at Danmark gennem sin etablerede retlige situation i Grønland gennem tiderne havde udøvet sin myndighed over hele Grønland i tilstrækkeligt omfang til at skabe en gyldig suverænitetssadkomst, især gennem at danske love og traktater var gyldige for hele det grønlandske område.

Gennem eksemplet med Grønland er det altså internationalt accepteret, at Danmarks og andre nationers suverænitet ikke er afhængig af et militært afvisningsberedskab. På den tid var krigsskibe langt mere udbredte end kampfly, men at Danmark ikke havde indsat en stor flåde ved Grønland, påvirkede ikke dommen. Den blev stadfæstet før USA tog baser deroppe, der altså heller ikke rager denne afgørelse. Det drejer sig ikke engang om de militære hundeslæder, der først kom i drift som et midlertidigt værn mod tyske tropper fra 1941.

Den korrekte procedure, hvis egne fly eller andres nationers opfører sig dumt, er at notere det ned og kontakte de relevante myndigheder. Der er ingen krav om at øge risikoen ved selv at sende kampfly derop. Mere neutrale lande som Sverige har selv valgt at udføre *Air Policing*, mens fx Irland og New Zealand ikke gør det.

Disse to lande har heller ikke kampfly, for mange nationer har fravalgt dette våben, som fx Bhutan, Burundi, Costa Rica, Gambia, Haiti, Mauritius, Panama, samt også en række NATO-lande.

I stedet har samarbejdsorganet *Civil Military Interface Standing Committee* konkluderet, at ”the implementation of solid civil / military arrangements and coordination procedures are key to reducing the likelihood of serious incidents or accidents involving civil and military aircraft”. Organisationen opfordrede derfor til øget dialog mellem de berørte parter samt en række tilsvarende civile tiltag, der allerede nu er blevet indført, fortæller Eurocontrol. Heller ikke her blev kampfly foreslået.

I krisetider, hvor en krig anses for umiddelbart mulig, kan militære alliancer finde grunde til at være vagtsomme over for naboerne. *Air Policing*s umiddelbare effekt er her at hæve konfliktniveauet, og gøre en fredelig løsning besværligere. Da NATO er et samarbejde, må organisationens fastlåste koncept for ”suverænitetshåndhævelse” med kampfly kunne forhandles. Her burde Danmark hjælpe med til at skabe flere tillidsskabende foranstaltninger som de nævnte, i stedet for militært at øge spændingerne og risikoen for katastrofer. NATOs oprindelige formål er jo at ”bilægge enhver international stridighed ved fredelige midler”.

DANMARK FEJLBOMBER I SYRIEN – HVAD SKAL VI TRO?

Af Jan Øberg

På en stille søndag aften kommer den tragiske nyhed at Danmarks F-16 fly har været med at “fejlbombe” i Syrien. Midt under en skrøbelig våbenhvile har den USA-ledte koalition bombet “de forkerte”, nemlig syriske regeringsstyrker i stedet for Islamist Stat. Det hér bør blive en meget meget interessant politisk historie for Danmarks stats-, udenrigs- og forsvarsminister. Gad vide hvilken (medie)strategi man vil vælge for at forklare og forsvare sig?

Hvorfra får danskerne sine oplysninger og koordinater for bombetogter? Hvor mange efterretninger samler det danske militær selv ind? Tør man stå imod med egne oplysninger hvis de ikke stemmer overens med dem, man får fra USA og andre? Hvem fortæller Danmark hvor de skal bombe og hvorfor? Kan de sige nej til en ordre fra Pentagon? Eller går man ombord i hvad som helst for at se seje ud i His Master’s Voices øjne? Hvordan vil man beklage tabet og forklare at Danmark samtidig støtter fuld op om våbenhvilen?

Danmarks Radios stjerne-rapporter, [Steffen Gram](#), har naturligvis hurtigt den for USA og Danmark mindst dårlige forklaring, nemlig at der er dårlig kommunikation og at Danmark har fået forkerte efterretninger. Man “har blot fløjet efter amerikanske instrukser”. Forsvarsminister Peter Christensens strategi virker dum: forhalingens “lad os nu vente og se hvad der er sket – hvad der er op og ned i denne sag”. Angrebet fandt sted den 17. september og allerede samme aften gik den amerikanske [CENTCOM](#) ud med en pressemeddelelse, der mere end antyder at der er sket en fejl, at russerne informerede amerikanerne herom – tænk hvis man i timevis havde fortsat og slået endnu mange flere ihjel? – og at man stoppede angrebene efter at have fået informationen fra russerne.

Omtrent et døgn senere poster Værnsfælles Kommando en [pressemeddelelse](#), der siger hvad der er sket på den måde man gør når det faktisk er sket. For selvfølgelig véd nogen allerede hvad der er sket – hvorfor ophørte man ellers med angrebet? Takket være tidens lynhurtige teknik véd ethvert professionelt militær hvad det har gjort ungefær samtidig som det gør det. Og hér havde russerne desuden en positiv rolle. Den 19. september lægger [Danmarks Radio](#) et interview med forsvarsministeren på, der ikke siger noget som helst andet end at han ikke vil sige noget fordi sagen først bør undersøges. Han citeres samtidig af [Ritzau](#) for at sige at han ikke vil kommentere sagen fordi oplysninger kommer fra Rusland og han må have “andre og mere troværdige kilder”. Det sidste falder på sin egen urimelighed eftersom USA/koalitionen åbenbart har forladt sig mere på russiske oplysninger end sine egne og standset sit angreb i konsekvens af dem.

Hans forhåbning må naturligvis være den at sagen skal dø hen og at han så om uger eller måneder kan bekræfte at danske piloter var medansvarlige for drabet på “de forkerte” – en lille notits på et tidspunkt hvor alle sikkert har opmærksomheden på noget andet. En vidunderligt illustrativ møgsag for en møgpolitik, som Peter Christensen kun gør endnu mere møget.

Her følger tre forklaringer af hvilke de to sidste aldrig vil blive nævnt i danske mainstreammedier, og som jeg som ekspert ikke vil blive kontak- tet om af nogen, men gerne stiller til rådighed for andre. Ellers kan du læse de politisk korrekte, af staten fi- nansierede, eksperters politisk kor- rekte synspunkter.

1. Teknisk fejl. Naturligvis kan der være tale om en dybt ulykkelig tek- nisk fejl og at den USA-ledte koali- tion eller USA selv ikke havde til hensigt at gøre det hér. Jeg udelukker det ikke. Og det er sket før i krig – også i Syrien, mod civile, i juli i år – som [The Guardian](#) her beretter. Da det synes at være den officielle linje i de symbiotiske medie- og politiker-

kredse at der blot er tale om en fejltagelse havde det været mest “damage limi- ting” og godt diplomatisk håndværk hvis den danske statsminister (eller evt. [udenrigsminister](#)) som yderst ansvarlig havde hasteindkaldt til pressekonference den 19. september om formiddagen og beklaget det skete.

Fordi det hér også handler om politik og om hvordan “den anden side” vil op- fatte det skete. En anstændigt tænkende og ansvarsfølende statsminister havde uden tvivl gjort det – også for at bløde den syriske regerings reaktion bare en lille bitte smule op og reducere risikoen for fremtidige terrorangreb på Danmark. Man må jo dog betænke at Danmark deltager i et foretagende i Irak (for tredje gang si- den 2003) og Syrien for hvilket der ikke er medhold i folkeretten, og at der fra et syrisk statsvidenskabeligt perspektiv er tale om en klokkeren aggression på en su- veræn stat uanset hvad man så måtte mene om Al-Assad, hans regime og hans medansvar for krigen og de underliggende konflikter siden 2011.

2. USA har sendt Danmark ud for at gøre det beskidte arbejde. Det har siden 2011 været Washingtons officielle holdning at alt var Al-Assads fejl og at der ikke kunne tænkes en løsning og en fremtid med hans medvirken. Det amerikanske udenrigsministerium, State Department, har under John Kerrys ledelse i den senere tid reduceret styrken i dette krav ganske betydeligt og – til trods for en ny kold krig i Europa med Rusland – alligevel søgt samarbejde med Rusland og i et vist omfang med det officielt forhadte Iran (aftalen om atomteknologien fra juli sidste år). Årsagen skal formentlig søges i en slags erkendelse af at Al-Assad ikke falder og at man har mistet kontrollen for længe siden over den generelle situation og de “moderate” og kurdiske allierede. Og af at USA/NATO kan opnå mere om-

struktureret af Mellemøsten til egen fordel ved forhandlingsbordet end på krigsskuepladsen. Og så har man ladet Saudi-Arabien, Tyrkiet og diverse “moderate” terrorgrupper udføre denne politik selv, helt eller delvis med amerikanske våben og low-profile rådgivere og “specialstyrker”.

Læg dertil at det hele er helt uoverskueligt, at alt for mange er involveret med alt for mange og med hinanden konfliktende målsætninger. I realiteten er der ikke en sjæl, der véd hvordan de skal komme ud af dette afsindige morads. Det pikante er at medierapporter i længere tid – også troværdige som Peter Christensen ville kalde dem – har peget på at der ikke føres en samlet udenrigspolitik i Washington, men at State Department, Pentagon og CIA i et ikke helt lille omfang kører sine egne linjer. State Department og Pentagon er ”at odds” med hinanden, fordi Pentagon stadig er af den opfattelse at Al-Assad skal elimineres. Og CIA og Pentagon støtter forskellige terrorgrupper, der bekæmper de syriske regeringsstyrker og hinanden – og til og med også ved en fejltagelse er blevet bombet af amerikanerne selv. Det der kaldes “fejlbombning” kan meget vel – det kan i hvert fald ikke udelukkes – være et Pentagon/CIA angreb mere eller mindre bag ryggen på State Department, som led i en intern kamp.

For skal vi virkelig tro at verdens mest avancerede land militær-teknisk set ikke aner hvad det gør og at russerne må hjælpe dem så de selv forstår hvor og hvad de bomber? Jo det kan da ske. Men mon ikke det er lige så sandsynligt som når man ved hjælp af CIA-data bombede den kinesiske ambassade i Beograd under krigen i 1999 og sagde at det var en fejl og Bill Clinton pænt undskyldte det skete. Problemet er kun at der findes andre forklaringer, der peger på et bevidst planlagt angreb, der kan have haft en 3-4 mulige målsætninger – hvilket Peter Lee så glimrende og detaljeret har analyseret. Kun en tåbe tror i dag fuldt og fast på officielle forklaringer på krigsforbrydelser fra krigsførende lande, inklusive naturligvis USA selv. Det kan meget vel være i USAs – eller mere præcist i Pentagons/CIAs – interesse at bombe syriske regeringstropper, og sige at det var en beklagelig fejl. At gøre det af med Al-Assad har været deres prioritet gennem fem lange onde år – og der vil blive mere krig, hvis den våbenhvile falder, som State under Kerry har flikket sammen i et skrøbeligt samarbejde med det russiske udenrigsministeriums Sergej Lavrov.

3. Fordi Danmark er blevet en krigsførende bølgestat. Denne forklaring er ganske enkel – så enkel at du ikke vil se den nævnt nogen steder: At den hér møgsag skete for Danmark, fordi Danmark fører en møgpolitik. Fordi Danmark er blevet en mere eller mindre permanent bombestation under amerikansk ledelse. Det drejer sig om Jugoslavien i 1999, i Afghanistan, i Irak fra 2003-2007, i Libyen – hvor Danmark lå højt på antallet af sorties og blandt andet smadrede paladser og dræbte Gadaffis barnebarn – og i Irak igen under Helle Thorning Schmidt og nu under Løkke Rasmussens ledelse både i Irak og Syrien. Det var også Helle Thorning Schmidt der i sin tid erklærede at Danmark var parat til at følge med USA til Syrien, men dét blev ikke til noget igen takket være russernes mellemkomst, der

sikrede at Syriens regering accepterede at opgive sine kemiske våben. Men Danmark var med. Hver gang, der blev kaldt. Og i områder hvor vi de facto ikke har nogen som helst grundlæggende interesse i at befinde os. Eller at være på nogens eller én side. Dansk humanisme flyver kun F-16 – den findes ikke i udviklingsbi-standens nedskæringer eller i fremmedhadet eller det officielle Danmarks behandling af flygtninge. Hvad der er sket i Syrien er den slags der sker når man deltager i kampen mod terroren – den dumme og mest modproduktive krig i moderne tid. Siden 2001 er ofrene for politisk terrorisme steget **80 gange** – 80 gange, ikke procent. Hvad der sker i Syrien er den slags der sker, når man kun har store ord, men ikke er villig til at betale en menneskelig pris for at realisere dem. At bombe fra luften er umuligt uden at ramme de forkerte. Det er noget, der vil ske og **for-svarsminister Christensen** har endog sagt, at civile kan dø hvis det er militært nødvendigt. Han vil få flere møgsager.

Det er og forbliver den fejles krig at sidde kilometer oppe i luften og håbe på, at man rammer “de rigtige”. Den eneste grund der findes til at vi ikke er der med tropper landjorden er jo, at det kunne komme til at koste os noget. Og at den fejles højteknologiske, risikofrie krig er det eneste danske valg – hvis man nu måtte lytte til dem – vil acceptere. Ikke alle de dér hundredvis af plastsække, der ville komme hjem som følge af at have en holdning og følge visse principper.

Skyld og ansvar for krigsforbrydelser er en dimension, der stort set er forsvundet hvad angår vestlige politikere. Lad os forestille os at op til 60 danske soldater bliver dræbt i Danmark af en fjendtlig regering under omstændigheder, der kaldes våbenhvile. Ville den danske regering og folket ikke kræve at man finder og retsforfølger dem, der udførte denne handling? Det forekommer mig overvejende sandsynligt at man ville det. Ifølge de såkaldte **Nürnberg-principper** så er den enkelte soldat og pilot individuelt ansvarlig for sine handlinger også selvom der er tale om at han eller hun blot følger ordre fra højere sted. Man kan ikke undskylde sig med at man blot udførte en opgave på ordre af en militær leder, stat eller regering. Man er individuelt ansvarlig for sine gerninger. Nu er dette ikke en folkeretsanalyse. Men den interesserede kan jo tænke over, hvorvidt danske politikere og f.eks. piloterne falder ind under disse principper og ville kunne retsforfølges.

Det vil fortsætte, ske igen og det vil skade Danmark og mindske danskernes sikkerhed. Vi skulle aldrig – aldrig – være blevet en bombe- og bølgestat – for dét er den egentlige årsag til Deir al-Zor. Danmark er blevet en militaristisk stat i hvilken etik ikke spiller nogen som helst rolle for hverken ministre, folketing eller medie. Hvis du tvivler, så spørg dig selv hvornår du sidst så en ekspert, der fremførte etiske argumenter eller udtrykte fundamental bekymring over den gentagne brug af krig, drab og anden vold som vejen til løsninger på menneskers konflikter og vejen til en bedre verden.

Danmark er – på flere dimensioner – de sidste 20-30 år blevet et post-etisk samfund. Derfor sker ting som Deir al-Zor. Og det vil der blive ved med.

Se den uforkortede version på JanOberg.me

DANMARK HJÆLPER SYRIEN BEDRE UDEN MILITÆR

Af Hasse Schneidermann for Fredsministerium.dk

Forslag tilsendt Forsvarsudvalget som alternativ til danske soldater til Syrien:

Folketingsflertallet argumenterer med at de danske interesser i hele Mellemøsten, Nordafrika og aktuelt i Syrien er at ville skabe fred, stabilisere området, bekæmpe terrorismen og dermed hindre øget flygtningestrømme mod Europa, men beslutningen om at sende danske bombefly og soldater ind i den syriske borgerkrig vil få den stik modsatte effekt.

Det er efter vores mening at miste proportionssansen, når de ivrigste fortalere for forslag B108 giver den kriminelle organisation, der selv påberåber sig at være muslimer, så meget anerkendelse, at man anvender betegnelsen ”Islamisk Stat” og sammenligner deres forbrydelser med de forbrydelser mod menneskeheden som Sovjetunionen under Josef Stalin og Tyskland under Adolf Hitler gjorde sig skyldige i, hvorfor organisationen med dansk militær indsats skal udryddes og bombes væk fra jordens overflade. Vi vil tillade os at gøre opmærksom på nogle, efter vor mening, langt mere effektive bud på en alternativ politik:

Dansk krigsdeltagelse har givet masser af erfaring med konfliktoptrapning og krigsførelse, mens Danmarks tidligere så anerkendte kompetencer inden for humanitær, diplomatisk, politisk og ikkemilitær konfliktløsning er svundet ind. Når det nuværende statsapparat mest har erfaring med militære løsninger på konflikter, er det kun sådanne forslag, som embedsværket stiller. Danske politikere mangler efter vores mening adgang til en langt bredere værktøjskasse med en vifte af alternativer.

Den nuværende regerings overordnede mål for den internationale indsats er at Danmark skal ”føre en aktiv og ansvarlig udenrigspolitik”, der ”fremmer en mere fredelig og retfærdig verden”. Det danske forsvar opererer under tilsvarende flotte ord. Forsvarsministeriet skriver at udviklingen i den sikkerhedspolitiske situation har nødvendiggjort, at ”danskerne kigger med over hele kloden”. Forsvarsministeriets opgave er således ikke længere kun et forsvar, men at gennemføre internationale opgaver for at fremme ”fred, demokrati og menneskerettigheder”.

Danmark har udviklet en indsats til fremme af ”fred og stabilitet” der omfatter flere ministerier, der dog anerkender, at ”forsvarets” bidrag til stabilisering ”kan finde sted både før, under og efter væbnet konflikt”. I næsten alle DAC-landene er konflikternes karakter ofte internationaliserede borgerkrige, med stormagts- interesser og anden indblanding udefra. Vi står nu over for en mulig brug af hele paletten i skrøbelige stater, og stabiliseringsaktivismen skal i fremtiden sandsynligvis bruges netop der. Spørgsmålet er om den samtænkte indsats – baseret på militære løsninger og magtpolitik – vil destabilisere landene yderligere og samtidig være med til at kompromittere de humanitære organisationers bistandsindsatser og gøre livet farligere for de involverede organisationer, når uddeling af humanitær hjælp ofte bliver rodet ind i militærets strategiske overvejelser, langt fra forsvarets oprindelige formål, at ”forebygge konflikter og krig”.

Erfaringer med de sidste mange års danske krigspolitik – også med den gennem årene udviklede såkaldte samtænkte indsats – synes imidlertid at pege på, at man ikke kan stabilisere et land eller en region, bekæmpe terror eller hindre flygtningen med hverken kampfly, pansrede mandskabsvogne eller elitesoldater på jorden; altså med militære midler – eller med militære midler forrest.

Det er overvejende sandsynligt, at også de danske elitesoldater vil blive betragtet som en del af en ny-kolonial ”besættelsesmagt”, eller som uretfærdig og ensidig støtte til udvalgte aktører i borgerkrigen. Sandsynligt, at de danske soldater vil blive mødt med våben og bomber fra mange af de ovennævnte grupperinger. Sandsynligt, at danske soldater vil blive trukket ind i endnu en langvarig krig uden udsigt til at få stoppet borgerkrigen, stabiliseret landet og hindret en øget strøm af krigsflygtninge. Tværtimod. En militær optrapning af borgerkrigen i Syrien vil føre til det stik modsatte.

Krigen mod terror skaber mere terror. Danmark har nu 15 års erfaring med den såkaldte ”krig mod terror” og vi tror ikke på, at ISILs terror kan bekæmpes med F-16 fly og soldater. Bekæmpelse af terrorgrupper er primært et efterretningsarbejde, et politiarbejde og et arbejde med socialt marginaliserede. For os at se er ISIL et uønsket resultat af USAs og Danmarks forfejlede krig i Irak og de seneste 1½ års bombardement har ikke svækket organisationen væsentligt. Det ser ud til at man med den militære indsats kan flytte ISIL fra område til område, men ved at angribe terroren geografisk har man været med til at skabe en grobund for et globalt såkaldt jihadistisk terrornetværk.

Forslag til deeskalering af borgerkrigen i Syrien

Danmark skal fortsat være med til at løse opgaver i verden og fortsat føre en ambitiøs og aktivistisk udenrigs- og sikkerhedspolitik. Danmark bør fortsat støtte FN's ”fredsbevarende” missioner; men ikke medvirke til eller støtte ”fredsska-

belse” med våben i hånd og derfor ikke øge sin militære indsats, og ikke støtte den ene side i en kompliceret Syrisk borgerkrig.

Alternativerne til øget militarisme i Syrien kunne være:

1) Gennemføre en selvstændig dansk analyse

Danmark risikerer at havne både som part i en syrisk borgerkrig mellem mange forskellige grupper og fraktioner og som part i en regional og international konflikt. I stedet for at falde for forenkede fjendebilleder og ”line op” med støtte til enkeltaktører i en kompliceret og uigennemskuelig konflikt, skal Danmark i stedet gennemføre en grundig selvstændig analyse af forholdene i Syrien og omegn. Trække danske militærenheder ud af alle krigen i Mellemøsten og erstatte dem med dygtige diplomater og mæglere.

2) Øge støtten til det syriske civilsamfund

Danmark må respektere og støtte det syriske civilsamfund, støtte civil fredsskabelse og de demokratiske kræfter i Syrien. Magten over landet bør ligge hos en syrisk regering valgt af den syriske befolkning – ikke overdrages til grupper indsat og støttet af udefra kommende kræfter. Som danskere har vi ingen interesse i at påtvinge syrerne hvilken regering de skal have. Det er syrerne selv, der må gøre op med ISIL. Vi kan give økonomisk, politisk og humanitær hjælp til disse lokale kræfter og fremme dialogen.

3) Øge humanitær hjælp og hjælp til genopbygning

Danmark skal øge FN's humanitære indsats i Syrien og øge bevillingerne til UNHCR's indsats for at hjælpe de hundredetusinder internt fordrevne i landet. Der er et kæmpebehov for nødhjælp på alle planer inklusive hospitalsfaciliteter og for hjælp til genopbygning af byer, som er lagt i ruiner på grund af krigen. Der er brug for en kæmpeindsats over for nødstedte civile ofre i flygtningelejre i Syriens nærområder.

4) Effektiv økonomisk og politisk embargo & inddæmningsstrategi

Argumentere for effektiv økonomisk og våbenmæssig embargo overfor alle parter i borgerkrigen i Syrien. Danmark kan være med til at standse våben- og pengestrømme ind i Syrien. Man skal stoppe ISIL's illegale eksport af olie hen over den tyrkiske grænse til også vestlige modtagerlande, ligesom man kan stoppe den illegale økonomiske støtte til organisationen bl.a. fra kredse i Saudi-Arabien og Golfstaterne. Når der er opnået våbenhvile og indgået fredsftale bør en robust fredsbevarende styrke fra FN indsættes.

5) Øge støtten til våbenhvile og fredsproces

Danmark kan være med til at styrke den spinkle fredsproces som er den eneste sikre vej til politisk stabilitet og fred i Syrien. Danmark bør støtte op om alle FN's forsøg på mægling og lokale, regionale forhandlinger om fred og stabilitet. FN, Rusland og USA forsøger i øjeblikket at reducere volden gennem våbenhvile og fredsforhandlinger mellem borgerkrigens parter i Syrien. Danmark skal derfor ikke være med til at øge voldsanvendelse; men tværtimod støtte fredsprocessen.

Se hele indsigelsen: Ft.dk/samling/20151/beslutningsforslag/B108/bilag.htm

På FN's Fredsdag gik fredsbevægelsen i bådene til fordel for en alternativ dansk freds-politik, og tog på en flagblafrende og højtsyngende fredsrundfart i Københavns havn.

SØREN PIND: DANMARK ER NU ET MILITANT DEMOKRATI

Fjenden står for døren, buldrede justitsminister Søren Pind i sin [grundlovstale](#):
- Der er danske soldater, der sætter liv på spil i en kamp mod de selvsamme mennesker. Det er ikke en naturlig frihedsret under det, vi vore dage kalder en væbnet konflikt, men som engang rettelig hed krig, at fjendens budskab frit flyder.

Danmarks Radio spurgte bagefter til detaljer, og Søren Pind satte trumf på:
- Sagen er den, at vi er i krig. Væbnet konflikt. Det er vi med en terrororganisation, som vil Danmark det ondt og har sine fangarme, også i Danmark. Der er aldrig nogensinde nogen, der har prøvet at bilde nogen ind, at demokratiet ikke har reaktionsmuligheder i den sammenhæng, og Grundloven peger jo selv på dem. Vi er i væbnet konflikt, og derfor bliver vi selvfølgelig militante demokrater.

PSYKISK SKADEDE SOLDATER BØR ”AFMILITARISERES”

Vi, der protesterede, da Danmark indledte sin aktivistske udenrigspolitik, havde næppe forestillet os, at den ville få så alvorlige og langvarige følger, som tilfældet er: En del af de soldater, der har været i krig, rammes af en psykisk lidelse, kaldet PTSD. Den kan medføre, at nogle bliver voldelige. I et af de hidtil alvorligste tilfælde har en tidligere soldat dræbt sine forældre.

Danmark har siden den 13. december 1917 haft en militærnægterlov. Skønt de pågældende soldater er ofre for selvskabt plage, bør de for deres egen og for samfundets sikkerheds skyld tilbydes behandling. Hvis en behandling skal virke, må den sigte på at få soldaterne til at tage afstand fra militær og militarisme. Opgaven kan derfor ikke overlades til militærets psykologer, men til fagfolk med pacifistisk og antimilitaristisk holdning.

Henning Sørensen

FORKASTELIG MILITÆRPROPAGANDA I AKTIVERING

I aktiveringskurser i Esbjerg i det såkaldte beskyttede værksted arbejdes med opgaver for forsvaret. Det kan frygtes, at noget lignende sker i andre byer. Det er forkasteligt at behandle arbejdsløse sådan. De er økonomisk retsløse. Hvis det er imod nogens overbevisning at arbejde med militære opgaver, mister de deres dagpenget, hvis de nægter, skønt det er fuldt lovligt at være pacifist / militærnægter.

Henning Sørensen

FREDSAFTALE OM COLOMBIAS BORGERKRIG PÅ VEJ

Verdens længste borgerkrig, et af verdens mest ulige lande, med et af de største antal internt fordrevne - Colombia har en lang række af de værste rekorder. Ulighed og skarpkantet ideologi har holdt liv i en lang række oprørsgrupper, men nu har FARC som den største underskrevet en **fredsaftale**. Efter et halvt århundredes blodig kamp, hvor millioner er flygtet fra deres hjem, som andre så har hugget.

Fredsaftalen prøver at favne alle disse udfordringer. Rebellerne vil blive afvæbnet, få amnesti og plads i politik og samfund. De små landbrugere få hjælp til at sikre deres jord mod overtagelse, og der sættes ind mod korrupsionen. Nogle ledere vil blive straffet, men der bliver også sandhedskommissioner og mulighed for at ofre kan få retsopgør, erstatning og oprejsning. Fredsaftalen skal nu gennem en folkeafstemning, og derefter får det plagede land muligvis en lidt fredeligere fremtid.

Tom Vilmer Paamand

AMK var på [Folkemødet](#) sammen med Fredsministerium. På en intensiv Fredshøjskole blev øvet gadekontakt, før fredsfolkene sørgede for at blive set og få god dialog i gang.

BRITISK RAPPORT KAN HJÆLPE TIL MERE ÅBENHED

Af Tom Vilmer Paamand

Efterforskerne fra den såkaldte Chilcot-undersøgelse bliver inviteret til høring i Folketinget. Deres rapport om britisk krigsdeltagelse gav massiv kritik af krigsgrundlaget. Ikke mindst af det påståede FN-mandat, hvor rapporten konkluderer, at Storbritannien undergravede FN ved at gå i krig uden at have flertal for det i Sikkerhedsrådet. Rapporten trækker dermed også **slagskygger** over det minimale danske krigsflertal i 2003 under statsminister Anders Fogh Rasmussen. Det danske krigsgrundlag var et krav om at Irak skulle respektere FN's resolutioner, og dette **fastholder** Venstre i dag: ”Man må på et tidspunkt sige, at det har en konsekvens, hvis ikke man overholder det, som FN's Sikkerhedsråd har besluttet.”

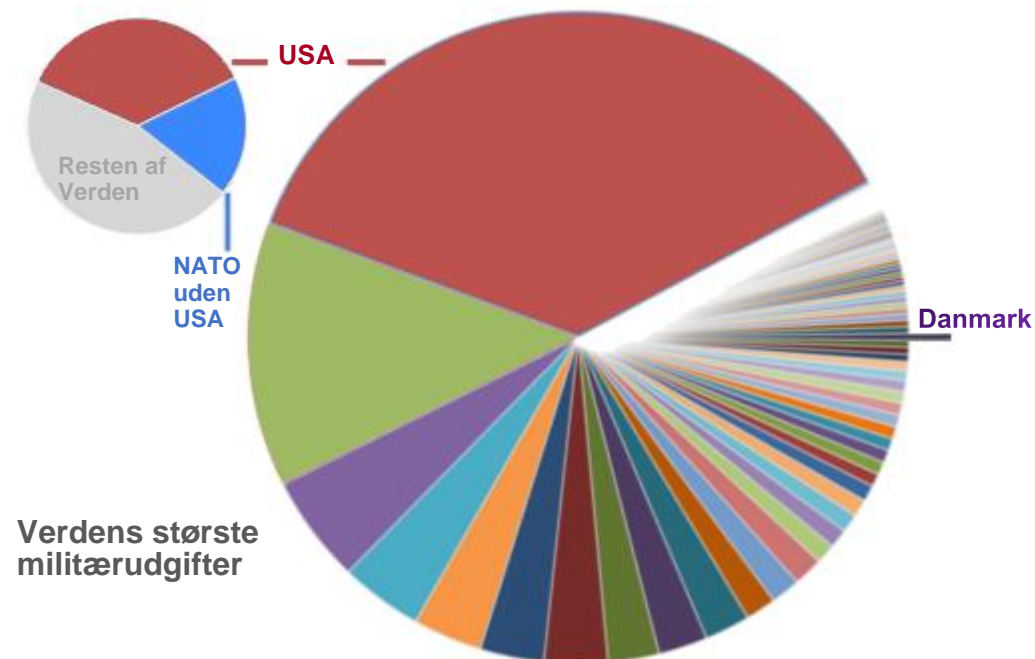
Men undersøgelsen **konkluderer**, at selvom den daværende britiske leder Tony Blair tilsvarende begrundede angrebet i ”to uphold the authority of the Security Council”, blev resultatet det stik modsatte: ”In the absence of a majority in support of military action, we consider that the UK was, in fact, undermining the Security Councils authority.”

Diplomaten John Chilcot har styret undersøgelsen med et flot underspillet sprog, som han bruger med lammende præcision. Ikke mindst som når han om Tony Blairs tyrkertro på Iraks påståede masseødelæggelsesvåben **skriver**, at truslen fra dem blev ”presented with a certainty that was not justified”. Chilcot **mener** i øvrigt ikke, at Tony Blair direkte løj om beviserne, men at hans udsagn var baseret på tro og ikke viden: ”The deliberate selection of a formulation which grounded the statement in what Mr Blair believed, rather than in the judgements which the Joint Intelligence Committee had actually reached.” Mon ikke den vurdering også har sine tydelige danske paralleller.

En militær aktion var på ingen måde sidste mulighed, og argumenterne for krig aldeles utilstrækkelige. Det var vi en hel del, der sagde før Irak-krigen, og nu er det så officielt dokumenteret i Storbritannien. Trods rapportens opsigtsvækkende konklusioner mener Venstre fortsat ikke, at der er noget at komme efter herhjemme, hvor vi jo pt kommer til at nøjes med en officiel historisk granskning.

Men trods alt kommer Chilcot-undersøgelsens folk til Danmark, for et flertal i Forsvarsudvalget med rød blok og Liberal Alliance har **inviteret** den britiske Irak-kommission til Danmark til en åben høring. Her vil der nok også blive spurgt til Maersks rolle, for jeg fandt et **telegram** med ny dokumentation for at Danmark, trods et klart forbud mod dette, havde ladet Maersk udnytte det kommercielt, at Danmark skulle hjælpe Irak på fode igen. Information brugte dette til en længere gennemgang af hvad de kaldte for et dansk ”**guldgravereventyr**”.

Johan Kirkmand fra Tribunalforeningen Til Undersøgelse Af Danmarks Krige I Irak Og Afghanistan siger: ”I England kunne befolkningen få sandheden frem, men i Danmark har Venstre blokeret for en enhver uhildet undersøgelse og nedsat en narresut af en historikerundersøgelse. Støt [Tribunalforeningen](#) – vi undersøger Danmarks krige, når Folketinget ikke vil.”

USA Kina Saudi-Arabia Rusland England Indien Frankrig Japan Tyskland

MILITÆRET SLUGER FOR 10.000.000.000.000 KR

Af Tom Vilmer Paamand

USA står alene for en tredjedel af Verdens militære budget – men militærmaskinens drift er ikke den tungeste post på statsbudgettet. 10.000.000.000.000 kroner er et skræmmende rundt tal for de globale militæruddgifter, men det blev faktisk til hele 11 billioner eller 11 tusinde milliarder for 2015. Fredsforskerne hos SIPRI fortæller, at beløbet faldt lidt mellem 2011 og 2014, men nu stiger igen. NATO-landenes udgifter er dog fortsat svagt faldende, og stigningen skete i Kina, Saudi-Arabien og Rusland. Militærmaskinen er dog ikke den tungeste post på statsbudgetterne, for resten af samfundsdriften koster langt mere.

NATO og USA står for halvdelen af Verdens militæruddgifter

USA står alene for 36 procent af Verdens militære budget med gigantiske 4.000 milliarder kroner, hvilket er mere end de nærmeste otte andre lande inklusive Kina og Rusland – tilsammen. Sammen med resten af NATO løber den fælles dominans op på brutale 54 procent – og så er resten af USAs og NATOs mange samarbejdspartnere ikke regnet med. Alligevel bruger USA ”kun” tre gange mere på militæret regnet per indbygger end Danmark, hvilket da også er rigeligt.

USA militæruddgifter er faldet gennem fem år

USAs militærbudget er dog faldet hele 20 procent siden 2012, hvor statsbudgettet generelt blev skåret ned, og de fleste kampstyrker trukket hjem fra Afghanistan og Irak. USAs militæruddgifter bliver ofte fejlagtigt vist som 54 procent af

hele USAs budget, men dette tal passer kun for den mindre del, som Kongressen bestemmer over. Budgettets enorme tyngde afspejler også et rigt land med en stor befolkning. USAs økonomi er som mange andre landes plaget af, at militær og våbenfabrikker er spredt ud over landet i en form for egnsstøtte, hvorved præsidenten og andre politikere køber sig til stemmer – og det er dyrt.

Rusland bruger ni gange mindre end USA

Rusland bliver overhalet af Kina og Saudi-Arabien, men er nu rykket op til at bruge halvanden gang mere af sit bruttonationalprodukt på militær, end USA gør. Stigningen ser flot ud på en graf – men i samlede tal er Rusland kun på fjerdepladsen med 440 milliarder kroner, hele ni gange mindre end USA, og Ruslands økonomiske afmatning vil få tallet til at falde fremover.

Kun fem NATO-lande bruger mere end to procent

Gennem de sidste ti år har et solidt flertal på 22 ud af NATOs 27 medlemmer ligget langt under det meget omtalte løfte om to procent af bruttonationalproduktet. Kun fem lande bruger mere end de to procent – ud over USA er det Grækenland samt England, Estland og Polen. Danmark ligger pænt midtvejs på linje med Tyskland, begge med knap 1,2 procent.

Danmark bruger alligevel femtemest per indbygger

Vi er helt i NATO-toppen målt på militæruddgifter per indbygger, hvor Danmark kun overgås af USA, Norge, England og Frankrig. Selv Rusland bruger mindre end Danmark per indbygger. Danmark bruger kun tre gange mindre end Verdens dyreste land USA, både set i forhold til udgiften per indbygger, og som procent af bruttonationalproduktet. I totale udgifter er vi nr. 41 ud af de 141 målte lande.

Hospitaler koster langt mere end militær

Forskellen var den samme i 1988, hvor Danmark sidst lå over NATOs anbefalede to procent. Siden er de fleste lande stort set dykket jævnt sammen, og for Danmark er det i samlede tal blevet til hele 14 procent mindre til militæret bare gennem de sidste ti år. Regningen for Danmarks militær endte på 23 milliarder kroner sidste år, som du selv støtter med omkring 2,1 procent af din skat.

Indkøbet af nye kampfly for optimistisk anslåede 56 milliarder kroner kommer til at hæve budgettet igen, og det er tunge beløb for så overflødige indkøb, når Danmark også skal finde penge til fx sygehuse for 80 milliarder om året. Dette sidste tal viser dog også, at militæret langt fra er det dyreste på din skattebillet.

Genopbygning af de bombede byer er voldsomt dyrere

Ovenstående beregninger fortæller kun ganske lidt om, hvad politikernes fokusering på militær konfliktløsning ellers koster vores Verden. Hvordan det er at leve i nedbombede byer, hvor også de dyre sygehuse er brændt ned, og ingen kommer med penge til genopbygningen – om prisen for mistede og ødelagte liv i både gråd og kroner. Gode forskere har regnet på konflikter og resultatet var, at krig er en dårlig forretning – fredelige løsninger er simpelthen billigere i længden.

Tallene er fra SIPRI og NATO. Se en længere udgave med flere grafer på FRED.dk/artikler/milipris/sipri2015.htm

ER DANMARKS KRIGE RETFÆRDIGE?

Af Tom Vilmer Paamand

Jura er indviklet, men kan også være spændende at dykke ned i, når emnet er til det. Den ny bog ”Robust mandat” handler om *juridiske udfordringer ved danske militære missioner*. Jeg har tidligere selv på mindre faglig sikker grund skrevet om de *juridiske følger* af Danmarks krige, og bogen blev et godt møde med de *mange eksperter*s tilgang til dette omdiskuterede emne.

Bogen et godt indblik i virkeligheden bag et absurd begreb som ”krigens regler”. Den er tænkt som en tværgående juridisk evaluering af den danske krigsindsats, ofte lidt langhåret men for det meste alligevel skrevet i forståeligt sprog. Baggrunden er naturligvis, at Danmark i løbet af de sidste årtier har sendt soldater til lande i væbnede konflikter og deciderede kamphandlinger. Det nye er det såkaldt ”robuste mandat”, hvor danske soldater ikke er afventende, men anvender magt for at opnå deres mål. Tidligere danske udsendelser var ikke ”fredsskabende”, men overvejende FN’s ”fredsbevarende” missioner, men de er så blevet sjældnere nu.

Blandt forfatterne genkendte jeg Ole Wæver, der prøver at forklare den nu så hyppige danske krigsdeltagelse. Jes Rynkeby Knudsen om forsvarrets håndtering af gældende folkeret. Og Oluf Jørgensen om offentlighed og hemmeligheder under krig. Samt ikke mindst Frederik Harhoff med overvejelser om hvornår vi officielt er ”i krig”, og det forvirrende skifte til det mere folkeretlige udtryk ”væbnet konflikt”, der kan læses på de næste sider i forkortet uddrag.

Folkeretligt skelnes mellem internationale væbnede konflikter, fx når Danmark bomber Irak – og så de ikke-nationale, når vi bomber i landet på opfordring fra den titulære regering i Irak. Harhoff mener det første er krig efter almen dansk opfattelse, mens Danmark ikke er i krig, når danske soldater efter invitation bekæmper organiserede væbnede grupper, der *ikke* selv repræsenterer en stat.

Bogens mange bidragsydere får på de næsten 500 tætskrevne sider undersøgt beslutningsprocessen, om hvornår det er lovligt at gå i krig og hvad skiftet til krigsførende magt betyder. Der er også overvejelser om holdningen til magtanvendelse, strategier på det folkeretlige område og om forsvarrets *håndtering* af folkeret under militære operationer, måludvælgelse og brug af dødbringende magt. Samt om de retslige udfordringer ved tilbageholdelse af fanger, og når militæret møder terrorister, fremmedkrigere og pirater.

På papir er det en tung moppedreng at bladere i. Den har en god opdeling, men er uden register til opslag, så køb den som e-bog, hvorved der kan søges i teksten.

”*Robust mandat*” af Peter Vedel Kessing & Andreas Laursen (red.).
Jurist- og Økonomiforbundets forlag 2016. 488s. 400 kr.

OM DANMARK ER I KRIG – OG DETS KONSEKVENSER

Af Frederik Harhoff

Et forkortet uddrag af kapitel fems konklusion i bogen ”Robust mandat”:

Problemet om forholdet mellem den humanitære folkeret og national ret i hen-seende til dansk deltagelse i ikke-internationale væbnede konflikter i udlandet har for nylig været behandlet i teorien herhjemme. Ph.D.-stipendiat Helene Højfeldt har i en artikel i Juristen om behandlingen af landsforrædere på baggrund af Straffelovrådets forslag om en udvidelse af anvendelsesområdet for straffelovens § 102 fremhævet, at man ved at ”tillægge de folkeretlige begreber (om væbnede konflikter) en anden betydning, end de var tiltænkt under folkeretten, risikerer at skabe ulighed mellem de deltagende parter”. Heri er jeg ganske enig. ... Sagen er, at vi herhjemme ikke kan straffe oprørerne for *alvorlige forbrydelser* begået under en *intern* væbnet konflikt i udlandet (fordi vi ikke har universel jurisdiktion herhjemme for forbrydelser, der kun er kriminaliseret i folkeretlig sædvaneret). Det afgørende er imidlertid, at vi *efter folkeretten* heller ikke kan straffe dem for *lovlige* krigshandlinger ”som hvis de havde deltaget i en krig”, idet sådanne handlinger netop ville være lovlige efter folkeretten. ...

Lektor Anders Henriksen har endvidere i en artikel i Ugeskrift for Retsvæsen om bl.a. Danmarks status af part i en væbnet konflikt fremhævet, at de danske styrkers bidrag til den væbnet konflikt under alle omstændigheder må have en vis vægt og omfang, før Danmark kan anses for at være ”part” i konflikten. *Generelle* bidrag til krigsindsatsen i udlandet, ”såsom *finansiel støtte eller våben eller ammunitionsforsyninger falder således uden for og er alene at anse for mere indirekte støtte, der ikke er tilstrækkelige til at gøre en stat til part i konflikten*”.

Der skal, med et udtryk, som han henter fra en note fra det amerikanske justitsministerium, være en ”*direkte sammenhæng med krigsførende og fjendtlige aktiviteter*” [oversat af TVP], før den bidragende stat kan opfattes som part i den væbnede konflikt. Henriksen fastslår i forlængelse heraf, at de mere indirekte danske bidrag, der alene består i leverance af våben og ammunition og i træning og uddannelse af sikkerhedsstyrker eller varetagelse af vanlige stabsfunktioner, *ikke* er tilstrækkelige til, at Danmark bliver part i den væbnede konflikt, og nævner som eksempler, at de danske bidrag i Afghanistan eller Mali er af så begrænset karakter, at de ikke gør Danmark til part i de væbnede konflikter. I sådanne tilfælde anser han ikke en eventuel deltagelse under den væbnede konflikt af personer med tilknytning til Danmark for at kunne være strafbar i forhold til Straffelovrådets forslag om udvidelse af personkredsen i straffelovens § 101.

Henriksen anbefaler derfor, at det i Folketingets beslutninger om udsendelse af danske styrker til operationer i udlandet fremover bliver præciseret, hvorvidt Danmark anser sig selv som part i konflikten. Henriksens artikel er som nævnt skrevet som led i debatten herhjemme om kriminalisering af danske statsborgeres eller af personer med tilknytning til Danmarks udrejse til væbnede konflikter i udlandet for at deltage i kampene. ... Henriksens synspunkt er imidlertid efter

min vurdering næppe holdbart, hvis det udstrækkes til at dække det mere generelle spørgsmål, der drøftes i denne artikel, om, *hvornår Danmark er i krig*. Leve- ring i udlandet af ammunition og våben til en af de krigsførende parter i konflikten kan og vil oftest være et *væsentligt bidrag til modtagerens krigsevne*, som modparten har en umiddelbar interesse i at forhindre. Hvis de udsendte danske styrkers lastbiler fyldt med ammunition og våben under en intern væbnet konflikt i udlandet kører ud til modtagerens baser og bliver angrebet af oprørsstyrkerne undervejs og de ledsagende danske soldater eller den civile chauffør evt. bliver taget til fange af oprørerne, – eller hvis danske civile eller militære instruktører på en base bliver taget til fange fordi basen bliver overrumplet af modstanderne, vil det være vanskeligt at få støtte til det synspunkt, at vi ”ikke er i krig”, og at den humanitære folkeret derfor ikke skal gælde for de danske soldater. Dette understøttes også klart i teorien.

Endvidere mener jeg ikke, at Regeringens eventuelle erklæring i Folketinget om, at Danmark *ikke er part i konflikten* (i forbindelse med vedtagelsen affolketingsbeslutningen om udsendelsen af det danske bidrag), vil have nogen afgørende betydning for valget af det retsgrundlag, som krigsrelaterede sager herhjemme skal behandles efter; vi kan ikke på den ene side hævde, at vi ”ikke er part i konflikten”, og samtidig bidrage til en deltagende parts krigsførelse. Det må være de *faktiske* forhold, der er afgørende for vores eventuelle status som krigsførende efter dansk ret, herunder om de danske styrker har udsigt til selv at skulle angribe oprørsstyrkerne eller evt. forsvare sig mod væbnede angreb, og dermed anvende væbnet magt imod dem.

Jeg hælder nu til den opfattelse, at sondringen herhjemme mellem det danske udtryk ”krig” og det folkeretlige udtryk ”væbnet konflikt” er u hensigtsmæssig, fordi den skaber uklarhed om retsgrundlaget både i *civile* sager, der udløses af Danmarks deltagelse i konflikten, og i et vist omfang også i danske *straffesager* mod medlemmer af oprørsstyrker, der kæmpe mod danske styrker under ikke-internationale væbnede konflikter i udlandet. Sondringen bør derfor afskaffes og erstattes af et ensartet udtryk.

I konsekvens heraf anser jeg det for mest hensigtsmæssigt, som det er sket i den militære straffelov, at de danske særbestemmelser om krig bliver gjort anvendelige i alle de tilfælde, hvor danske styrker udsendes til deltagelse i internationale operationer og herunder må forudses at blive involveret i offensiv eller defensiv anvendelse af væbnet magt, uden hensyn til, om den væbnede konflikt er international eller ikke-international, og *uden* hensyn til, om vi kæmper mod en stat eller en væbnet oprørsgruppe. Danske styrkers deltagelse i væbnede konflikter i udlandet bliver naturligvis bemærket også blandt oprørsstyrkerne, og der er ingen grund til at tro, at angreb mod danske militære mål i Danmark ikke rutinemæssigt bliver overvejet blandt dem, de danske styrker er udsendt til at bekæmpe, heller ikke selvom vort bidrag er beskedent og trusselvurderingen i Forsvarets Efterretningstjeneste er lav. Min vurdering her indebærer selvsagt ikke, at forsvarsminis-

ter straks skal have frie hænder til at foretage hemmelige telefonaflytninger uden dommerkendelse mv., så snart vi har sendt en dansk styrke af sted til en væbnet konflikt i udlandet; kun de nødvendige beføjelser må iværksættes, og alt andet ville være en krænkelse af vores retssikkerhed. Men konflikternes hurtige og globale grænseløshed (jf. angrebene i Paris) tilsiger, at vi er realistiske omkring konsekvenserne af militære styrkebidrag til operationer under væbnede konflikter i udlandet, uanset hvor store eller små de danske bidrag er. Hvis man går med i en væbnet konflikt i udlandet, må man være klar til at tage de risici, der følger med. ...

Løsningen har imidlertid den svaghed, at den *ignorerer* den humanitære folkeret og derved giver afkald på *gensidighedsprincippet* deri. Hvis vi siger herhjemme, at vi uden hensyn til den humanitære folkeret vil bedømme oprørssoldaterne fra Kastellet efter dansk ret, kan vi dårligt forvente andet, end at oprørsstyrkens domstol derude med tilsvarende ret vil behandle vores tilfangetagne soldat efter deres egen nationale ret. Er der derimod tale om en international væbnet konflikt, som Danmark er involveret i mod en anden stat, er løsningen en anden. Hvis der f.eks. under interventionen mod Libyen var ankommet fem libyske soldater til Danmark og efter at have skiftet til fuld uniform havde taget Linie 1 til Østerport og spadseret ned ad Esplanaden og havde sprængt Kastellet i luften, ville de formentlig i henhold til artikel 13 i den første Geneve-konvention have krav på status som kombattanter med ret til krigsfangestatus. I så fald ville der imidlertid heller ikke være tvivl om, at Danmark var ”i krig”, og den danske særlovgivning ville allerede derfor kunne udløses. ...

Sammenfattende ser jeg således ingen grund til, at Regeringen ikke skulle kunne anerkende, at danske styrker også er ”i krig”, når danske styrker udsendes til deltagelse i ikke-internationale væbnede konflikter – uanset om der skal eller kan anvendes væbnet magt. Jeg foreslår derfor, at udtrykket ”krig” i både forsvarsloven, straffelovene og i anden dansk særlovgivning overalt erstattes af udtrykket ”væbnet konflikt”; dette er som nævnt allerede gennemført i den militære straffelov.

Jeg foreslår endvidere, at det herved enten direkte i lovtæksten eller i bemærkningerne tilføjes, at krigshandlinger begået på dansk territorium i relation til ikke-internationale væbnede konflikter i udlandet, som danske styrker er involveret i, under alle omstændigheder i strafferetlig henseende skal behandles efter dansk ret ved danske domstole.

TROR DU PÅ SANGE OM FRED?*Musik og tekst af Henrik Ginderskov*

Tror du på sange,
der handler om fred.
Sig mig hvor mange gange,
vi ka' bli' ved,
med at gå og være bange
for vores virkelighed.

Sig' det forbi: Aldrig Mere Krig!
Kan jeg høre hele Jorden,
hele Jorden sig'.

[Gentag dette omkvæd]

Lov mig at leve,
det liv som du vil.
Så blir' der mere og mere
at bruge det til.

Sig' det forbi: Aldrig Mere Krig ...
[To gange omkvædet]

Jeg lukker mine øjne,
ber' høfligt en bøn.
Og mens jeg sover,
drømmer jeg en drøm så skøn.
Om fred og plads til alle
på en jord så grøn.

Sig' det forbi: Aldrig Mere Krig ...
[To gange omkvædet]

[Afslut med første vers plus omkvæd]

Sanger og sangskriver Henrik Ginderskov har skrevet sangen med det fantastiske omkvæd: Aldrig Mere Krig. Hør ham selv spille og synge denne fine tekst:

[Youtube.com/watch?v=8k0qbCwKfQA](https://www.youtube.com/watch?v=8k0qbCwKfQA)

FOR AT PRÆGE FREMTIDEN SKAL VI KENDE FORTIDEN

En gruppe – seks i alt – danske pacifister grundlagde den danske afdeling af WRI – Aldrig mere Krig – på et møde i Helsingør den 17. oktober 1926.

Det er ikke hver dag, at fredsbevægelsen kan fremvise en gren, der har holdt ud så længe. Og som på trods af den ”høje alder” stadig er lige så nødvendig som i 1926, som i dag med lige ret må modarbejde krigens forbryderiskhed og årsager. Militærnægtelse, ikkevold, nedrustning og fred i mange forskellige betydninger er stadig lige værdige spørgsmål for en fredsbevægelse.

Det kan vi vælge at begræde – for vi har ikke formået at fjerne krigens årsager – tværtimod – og krigen er med atomernes løsslippelse om muligt mere forbryderisk end før. Men på den anden side er det også opmuntrende, at vi trods alt stadig er en gruppe, der trodsigt siger ”Aldrig Mere Krig”, og som mener at det stadig ikke er for sent at få menneskeheden til at besinde sig på at finde ikkevoldelige alternativer til den herskende elendighed.

Trods alle op- og nedture lever vi endnu. Medens andre fredsorganisationer sigtede for snævert – som i sin tid Kampagnen Imod Atomvåben og i dag flere bevægelser, der ensidigt har arbejdet for at forhindre opstillingen af de 572 mellem-distanceraketter – kan pacifismen, udviklingen af det ikkevoldelige alternativ og oplysning om militærnægtelse ikke være for snævre krav. De er så fundamentale, at de undergraver militarismen som sådan.

Den ”brede” fredsbevægelse har nu gentaget fortidens fejl – de for snævre og let neutraliserede krav – og har ahistorisk buset frem imod overmagten. Vi har selv gjort det samme, og vi vil gøre det i fremtiden, hvis vi ikke gør os den ulejlighed at undersøge fredsbevægelsens historie – vi må lære af vore forgængeres erfaringer og ikke synke i, hvor de ikke kunne bunde.

Ovenstående er ikke en ny tekst, men blev skrevet for 30 år siden af den daværende formand Peter Kragh Hansen, men er desværre fortsat alt for aktuel.

SE SKRIFTER OM AMKs ARBEJDE FRA OMKRING BESÆTTELSEN

Peter Kragh Hansen fandt også en samling af de gamle tekster frem fra AMKs fortid, skrevet omkring Danmark besættelse, som nu igen er genudgivet:

For det første er det nok den periode, som medlemmerne er mindst bekendt med, for det andet er perioden skelsættende, fordi den verdenshistorisk udgør en vending fra konventionel til atomar krigsfare, og for det tredje er perioden specielt vigtig, da 30erne er tiden, hvor ikkevolden i dens konstruktive udgave bliver præsenteret herhjemme. Tanken var så ny, at man ikke kunne forberede sig tilstrækkeligt på en kommende krig. Aldrig Mere Krig var en for lille del af befolkningen til effektivt at mobilisere imod krigsfaren på et nyt grundlag, der først skulle ”bringes ud”. At danskerne, da det gjaldt, spontant greb til også ikkevoldelig modstand, kan i nogle tilfælde skyldes Aldrig Mere Krigs arbejde, men viser måske mere, hvilken grobund der reelt er for ideerne.

[Læs de mange tekster på Aldrigmerekrieg.dk/nybreve/AMK_1945.pdf](https://aldrigmerekrieg.dk/nybreve/AMK_1945.pdf)

ALDRIG MERE KRIG MARKERER MODVILLIGT SINE 90 ÅR

Foreningen Aldrig Mere Krig har ihærdigt arbejdet mod krigen og al dens væsen siden den 17. oktober 1926. Det kan kaldes et nederlag, at formålet ikke for længst er opfyldt og foreningen nedlagt. De seneste årtier har Danmark i stedet kastet sig ud i den ene krig efter den anden, uden at krigsmodstanden har formået helt at bremse denne udvikling.

- *Set med positive briller er forsvarsbudgettet styrtdykket siden Den Kolde Krig. 90 procent af Danmark ungdom melder sig ikke frivilligt til militæret. Og internationalt har USAs præsidentkandidater travlt med at erklære Irakkrigen for en fejltagelse. En mindre forening som vores kan ikke styre så meget, men vi søger fortsat at præge udviklingen i fredeligere retning, siger Tom Vilmer Paamand, formand for Aldrig Mere Krig.*

Ovenstående er starten på [pressemeddelelsen](#) om AMKs kommende jubilæum, hvor vi også glæder os over at *medlemstallet er jævnt stigende*. Kom med!

**Reception i anledning af
Aldrig mere Krigs 90 års jubilæum
Mandag den 17. oktober 16:00 – 18:00
Den internationale Højskole
Montebello Allé 1, 3000 Helsingør**

Velkomsttale – ved højskoleforstander *Søren Launbjerg*

Tror du på sange, der handler om fred – ved *Henrik Ginderskov*

Aldrig mere Krigs og fredsbevægelsens historie – ved *Henning Sørensen*

International ikkemilitær konfliktløsning – ved *Jørn Boye Nielsen*

Hilsner fra Christiansborg – ved *Christian Juhl (EL) og René Gade (ALT)*

International hilsen – ved *Christine Schweitzer, War Resister's International*

”Imagine” – ved *Søren Launbjerg* og skolens elevkor

Om 10 år er verden endnu fredeligere – ved *Tom og Hasse*

Aldrig mere Krigs Fredsrose – til *Anne Marie Helger og Peter Larsen*

Fortæl gerne at I kommer til info@aldrigmerekrig.dk!

Kortere tekster uden navn på, er af ansvarshavende redaktør Tom Vilmer Paamand.

Redaktionen modtager gerne stof fra medlemmer og andre, helst i elektronisk form og udenlandske tekster oversat. Redaktionen gør opmærksom på at henvisninger og artikler i bladet kan have indhold, der ikke nødvendigvis udtrykker redaktionens eller AMKs holdninger. Redaktion: Poul Pedersen og Tom Vilmer Paamand m.fl.

Kontakt Landskontoret:

Hermod Folke Hansen, Nørremarksvej 4
6880 Tarm. Telefon: +45 97373163
E-mail: info@AldrigMereKrig.dk

Besøg vores websteder:

www.AldrigMereKrig.dk

Facebook.com/aldrigmerekrig

Regnskabsfører (kasserer):

Poul Pedersen, Fyrresvinget 35
8600 Silkeborg. Tlf. 8683 6690
Poul@AldrigMereKrig.dk
Bank: Arbejdernes Landsbank
Reg. 5396 Konto. 0309139
Giro via posthus: 80237278
Swipp og MobilePay: 42667118

Hovedbestyrelse:

Arne Hansen, Sønderjyllands Allé 35, 9900 Frederikshavn	Tlf.: 9842 5542
Mobil: 3042 0818. Mail: arne@aldrigmerekrig.dk	ArneHansen.net
Hasse Schneidermann, Markmusvej 18, 8410 Rønde	Tlf.: 2333 4460
Mail: hasse@aldrigmerekrig.dk	fredsministerium.dk
Hermod Folke Hansen, Nørremarksvej 4, 6880 Tarm	Tlf.: 9737 3163
Mobil: 2062 31263. Mail: hermod@aldrigmerekrig.dk	
Poul Pedersen, Fyrresvinget 35, 8600 Silkeborg	Tlf.: 8683 6690
Mobil: 4045 0847. Mail: mailto:poul@aldrigmerekrig.dk	PAXmusik.dk
Tom Vilmer Paamand, Klemstrupvej 5, 8550 Ryomgård	Tlf.: 5051 0328
Mobil: 5051 0328. Mail: tom@aldrigmerekrig.dk	FRED.dk
Suppleanter:	
Peder Frode Hansen, Skårupvej 7, 7700 Thisted	Tlf.: 9797 4215
Bo Richardt, Dagmarvej 5, 3060 Espergærde	Tlf. 49 13 18 87
Mail: bo@aldrigmerekrig.dk	Fredsvagt.dk

AMKs Bestyrelse

Arne

Bo

Frode

Hasse

Hermod

Poul

Tom

Returadresse: Aldrig Mere Krig, Nørremarksvej 4, 6880 Tarm

<p>Bliv medlem af AMK Støt freden – "knæk et gevær med os Der er brug for pacifistiske synspunkter mere end nogensinde. Vi har brug for dig. Vi har brug for at blive flere.</p>			
<p>Vi arbejder på at finde alternativer til oprustning og på at udvikle forsvarsformer, der bygger på ikke-vold. Aldrig Mere Krig er ikke knyttet til noget parti eller nogen religiøs forening.</p>	<p>☐ Oplysning om Aldrig Mere Krig Inkluderet i medlemskab er bogen Krudt uden Kugler og AMKs emblem</p>	<p>☐ Enkeltperson Kr. 225 ☐ Par Kr. 300 ☐ Student mm. Kr. 150 ☐ Pensionist Kr. 150 ☐ Civil værnepligt Kr. 150</p>	
<p>Navn -----</p> <p>Adresse -----</p> <p>Tlf. -----</p> <p>E-mail -----</p> <p>At være pacifist er en livsholdning. Aldrig Mere Krig blev startet i 1926 og er i dag en af landets ældste fredsorganisationer.</p> <p>– derfor er AMK en gammel forening, der ikke kun kører på enkelte mærkesager – det er livet det drejer sig om, og den "sag" forældes ikke.</p> <p>Fred er en menneskeret – Krig er en forbrydelse mod menneskeheden Konflikter bør altid løses med fredelige midler Læs principprogram og vedtægter: AldrigMereKrig.dk/sider/vedtaegt.htm Se også Facebook.com/aldrigmerekrig</p>			